

Velp

Rheden

De Steeg

Ellecom

Dieren

Spankeren

Laag-Soeren

1ste BeRap 2026

gemeente Rheden

Datum vaststelling B&W : 19 mei 2026

Datum besluitvorming Raad: 30 juni 2026

Inhoudsopgave

1. Inleiding en samenvatting	3
Algemeen	3
Verwachte ontwikkeling resultaat 2026	3
Programmaplan	5
Toelichting kolommen	5
2 Programma's.....	6
1. Samenleving	7
2. Leefomgeving.....	14
3. Bestuur & organisatie	23
Paragraaf Bedrijfsvoering	30
3 Bijlagen.....	32
Duiding saldo-neutrale wijzigingen.....	33

1. Inleiding en samenvatting

Algemeen

Hierbij bieden wij u de Eerste bestuursrapportage 2026 aan. Met deze rapportage geven wij inzicht in de beleidsmatige afwijkingen op de begroting en een prognose van het te verwachte financiële resultaat in de jaarrekening 2026 op basis van de stand van zaken per 1 mei 2026.

In de programmabegroting 2026 hebben wij binnen de programma's doelstellingen geformuleerd. In deze bestuursrapportage vermelden we beknopt de voortgang en, indien van toepassing, de beleidsmatige ontwikkelingen en afwijkingen. Daarnaast vermelden we ook de financiële afwijkingen per thema.

Leeswijzer

Deze bestuursrapportage volgt de programmaopzet van de programmabegroting 2026. Per programma zijn de beleidsthema's opgenomen waaronder de doelen zijn opgenomen. Per programma benoemen we op hoofdlijnen de belangrijkste ontwikkelingen. Per thema leest u een beknopte toelichting op de huidige stand van zaken en zijn indien van toepassing nieuwe beleidsontwikkelingen opgenomen.

De voortgang op doelstellingen wordt gerapporteerd aan de hand van een zogenaamde stoplichtenrapportage. Enkel indien het bereiken van de een doelstelling afwijkt van de planning op tijd of kwaliteit wordt de afwijking toegelicht. Indien het bereiken van de doelstelling op planning ligt, is er geen toelichting opgenomen ("-").

Verwachte ontwikkeling resultaat 2026

Het verwachte jaarresultaat 2026 is ten opzichte van de Programmabegroting 2026 per saldo verslechterd met € 946K. Hierdoor verandert het begrotingssaldo van € 1.243K positief naar € 297K positief.

Het resultaat is als volgt opgebouwd (bedragen x € 1.000):

Verwachte ontwikkeling resultaat 2026	Bedrag
Primitieve Begroting 2026	850
1e Begrotingswijziging	394
Vastgestelde begroting 2026	1.243
Structurele effecten jaarrekening 2025	-258
Afwijkingen op primaire begroting 2026	-688
Verwacht resultaat stand 1e Bestuursrapportage	297

Verwachte ontwikkeling resultaat 2026 per programma	Bedrag
Vastgestelde begroting 2026	1.243
Programma 1 Samenleving	-258
Programma 2 Leefomgeving	-746
Programma 3 Bestuur & Organisatie	57
Verwacht resultaat stand 1e Bestuursrapportage	297

Korte toelichting grootste afwijkingen

Het totaal aan bijstellingen bedraagt per saldo afgerond € 946K nadelig. Hieronder vindt u een opsomming van de grootste posten (>250k). Een nadere toelichting van de afwijkingen is bij de programma's opgenomen.

Tabel Toelichting grootste afwijkingen

Post (>= 250k)	Bedrag 2026	I	S	Thema
Progr. 1 Samenleving				
Overige aanpassingen	-258	0	-258	Diversen
Totaal progr. 1 Samenleving	-258			
	incidenteel / structureel:	0	-258	
Progr. 2 Leefomgeving				
Energie transitie, energie armoede en lokale aanpak isolatie	-2.287	-2.287	-300	Inrichting en beheer openbare ruimte (300K structureel vanaf 2027)
Specifieke uitkeringen energie transitie	2.140	2.140	0	Inrichting en beheer openbare ruimte
Gladheidsbestrijding	-393	-100	-293	Mobiliteit en infra
Overige aanpassingen	-206	0	-206	Diversen
Totaal progr. 2 Leefomgeving	-746			
	incidenteel / structureel:	-247	-799	
Progr. 3 Bestuur & organisatie				
Saldo Asielopvang	1.650	1.650	0	Nieuwkomers
Taakstelling Vastgoed	-1.000	-1.000	0	Vastgoed
Saldo bijstelling Vastgoed	-402	0	-402	Vastgoed
Overige aanpassingen	-191	-66	-125	Diversen
Totaal progr. 3 Bestuur & organisatie	57			
	incidenteel / structureel:	584	-527	
Totaal	-946			
	incidenteel / structureel:	337	-1.584	

Programmaplan

Post (bedragen x € 1.000)	Prim.	Begr.	Techn.	Gew.
	begr.	wijz. in 1BR	wijz.	begr. na 1BR
	2026	2026	2026	2026
1. Samenleving	-76.771	-258	-500	-77.529
2. Leefomgeving	-18.640	-868	-568	-20.076
3. Bestuur & organisatie	93.227	57	1.068	94.352
Saldo van baten en lasten	-2.184	-1.068	0	-3.252
Saldo van toevoegingen en onttrekkingen reserves	3.429	122	0	3.551
Resultaat	1.245	-946	0	297

Toelichting kolommen

In de eerste kolom (prim. begr.) zijn de bedragen opgenomen zoals ze in de programmabegroting 2026 door de gemeenteraad zijn vastgesteld.

In de tweede kolom zijn de wijzigingen uit deze 1ste Bestuursrapportage opgenomen.

De derde kolom betreft puur financieel-technische verschuivingen die saldo-neutraal zijn. Deze worden in de 1ste Bestuursrapportage in de bijlage toegelicht.

De vierde kolom bevat de cijfers na de 1ste Bestuursrapportage.

2 Programma's

1. Samenleving

Belangrijkste ontwikkelingen

Programma Samenleven in Rheden

De raad stelde in 2024 het Koersdocument Samen Leven in Rheden vast en in 2025 de daarop volgende Strategische Agenda. De koers is helder: de basis ligt bij verbonden gemeenschappen. ondersteuning organiseren we dichtbij, samen met inwoners, en de leefwereld leidend en niet het systeem.

Uit de strategische agenda is het programma Samenleven in Rheden opgesteld waarbij twee projecten de motor van het programma zijn: Welzijn&preventie en Stevige lokale teams.

Welzijn en preventie en voorbereidingen nieuwe welzijnsopdracht

Met Welzijn & Preventie bouwen we aan een stevige samenwerking tussen verbonden gemeenschappen, vrijwilligersorganisaties, welzijn, sport en cultuur. Zodat inwoners in hun eigen dorp of wijk terechtkunnen voor ontmoeting, activiteiten of ondersteuning zonder dat daar een indicatie of doorverwijzing voor nodig is.

In 2027 loopt zowel de huidige welzijnsopdracht (Incluzio) als de lokale inkoop jeugdzorg (jeugd lumpsum) af. We bereiden een nieuwe welzijnsopdracht voor die per 1 januari 2027 ingaat. De lokale inkoop van Wmo en Jeugdzorg zal per 1 januari 2027 via de regio verlopen. De voorbereidingen om dit mogelijk te maken zijn gestart in 2026.

Sterke lokale teams

Het Stevig Lokaal Team zorgt, in samenwerking met Welzijn & Preventie, voor een herkenbaar aanspreekpunt dichtbij huis, waar hulpvragen integraal worden opgepakt. Niet doorverwijzen als het niet hoeft, maar samen met de inwoner kijken we wat nodig is. Specialistische zorg zetten we alleen in als dat echt nodig is. Welzijn & Preventie en het Stevig Lokaal Team zijn expliciet op elkaar afgestemd.

Ontwikkelingen zorgkosten maatwerk WMO en jeugdzorg

De afgelopen jaren zijn we geconfronteerd met een gestegen kostenniveau. Dit komt enerzijds door stijgende tarieven vanwege cao ontwikkelingen en inflatie en anderzijds door de gestegen hoeveelheid zorg en ondersteuning. Doordat een arbitragecommissie heeft geconstateerd dat gemeenten moeten worden gecompenseerd voor tekorten in de jeugdzorg, heeft het Rijk in haar voorjaarsnota compensatie opgenomen. De precieze effecten van deze compensatie voor Rheden zijn nog niet bekend, maar het ligt niet in de verwachting dat we als gemeente geheel gecompenseerd worden voor de opgelopen tekorten. Ons beleid om de maatwerkvoorzieningen om te buigen en meer gebruik te maken van oplossingen in de Rhedense samenleving zijn daarom onverkort van toepassing. Daarnaast verwachten we ook dat effectievere inzet van zorg en ondersteuning, waaronder een effectiever uitvoering van de toegang tot deze zorg en ondersteuning, ook een bijdrage levert aan de beheersing van de kosten van zorg en ondersteuning. We combineren dit tot slot met maatregelen die in de hervormingsagenda jeugd worden uitgewerkt en ook tot kostenbesparing moeten leiden.

We lezen in de voorjaarsnota van het rijk dat de volledige taakstelling door het Rijk opgeschoven wordt en met ingang van 2028 gerealiseerd moet zijn in plaats van in 2026, maar we lezen niet dat de taakstelling van de baan is en gemeenten voor de opgebouwde tekorten geheel gecompenseerd gaan worden. We zetten ons beleid dus voort om de ombuigingen in te vullen met structurele en stevige maatregelen.

Gesprekken met maatschappelijke partners (ombuigingen sociale basis)

In april 2025 hebben we de gesprekken met onze maatschappelijke partners afgerond om samen tot een voorstel te komen om 25% ombuigingen op de subsidies sociale basis te realiseren. Op

basis van de kaders uit het Koersdocument sociaal domein en de gesprekken heeft dit tot een eerste voorstel geleid.

Hierop volgend heeft het Netwerk Informele Ondersteuning (NIO) namens en met de organisaties uit de samenleving gesprekken gevoerd en onderzocht waar er mogelijkheden liggen om anders te denken en te doen om uitvoering te geven aan de raadsopdracht om ombuigingen te realiseren en tegelijkertijd een sterke sociale basis te behouden en te versterken.

Het komend half jaar (2026) hebben wij gesprekken met de organisaties uit de sociale basis om tot een advies te komen hoe de ombuigingen gerealiseerd kunnen worden. De uitkomsten worden meegenomen in de programmabegroting 2027.

Thema Bestaanszekerheid

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
Alle inwoners beschikken over de basisvaardigheden zoals lezen, schrijven en digitale vaardigheden			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Ronald Ter Hoeven	
Voortgang		Conform planning	
Toelichting op de ontwikkeling van de risico's			
De inkomsten van de specifieke uitkering Informatiepunt Digitale Overheid (SPUK IDO) verlopen vanaf 2026 via de algemene uitkering. Het gaat hier om 45k die vanuit de algemene uitkering structureel in de begroting wordt opgenomen voor het in stand houden van een Informatiepunt Digitale Overheid bij de Zoomerij.			
Wij voorkomen schulden bij jeugdigen en inwoners met een laag inkomen			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Ronald Ter Hoeven	
Voortgang		Conform planning	
Inwoners met een laag inkomen maken optimaal gebruik van inkomensregelingen			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Ronald Ter Hoeven	
Voortgang		Conform planning	
Alle inwoners met een bijstandsuitkering doen mee naar vermogen			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Ronald Ter Hoeven	
Voortgang		Conform planning	

Toelichting financiële afwijkingen

Taakveld (x € 1.000,-)	Programma begroting 2026	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2026 na 1e Berap
Lasten				
6.3 Inkomensregelingen	23.850	0	2.004	25.854
6.4 Begeleide participatie	9.506	0	-478	9.029
6.5 Arbeidsparticipatie	1.020	0	-205	815
Subtotaal	34.376	0	1.322	35.698

Baten				
6.3 Inkomensregelingen	16.767	0	2.068	18.835
6.4 Begeleide participatie	0	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	473	0	-170	303
Subtotaal	17.239	0	1.898	19.137
Saldo van baten en lasten	-17.137	0	577	-16.560

Toelichting op de saldo-neutrale mutaties van thema Bestaanszekerheid

Bij dit thema horen saldo-neutrale aanpassingen, zie nummers 2, 3, 4, 10, 18 en 20 in bijlage Duiding saldo-neutrale wijzigingen.

Thema Gezond en vitaal van -10 maanden tot 100+ jaar

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
In wijken met een lagere sociaal-economische-positie en (her)in te richten wijken maakt de leefomgeving gezonde keuzes makkelijker			
<i>Verantwoordelijk portefeuillehouder</i>		Ronald Ter Hoeven	
Voortgang			Conform planning ●
Gezonde keuzes zijn een gewoonte, ook voor inwoners in een kwetsbare situatie			
<i>Verantwoordelijk portefeuillehouder</i>		Ronald Ter Hoeven	
Voortgang			Conform planning ●
Vergroten van kansen voor jeugdigen in een kwetsbare situatie.			
<i>Verantwoordelijk portefeuillehouder</i>		Ronald Ter Hoeven	
Voortgang			Conform planning ●

Toelichting financiële afwijkingen

Taakveld (x € 1.000,-)	Programma begroting 2026	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2026 na 1e Berap
Lasten				
5.1 Sportbeleid en activering	867	0	-139	728
5.2 Sportaccommodaties	4.448	0	79	4.527
7.1 Volksgezondheid	2.838	0	-210	2.628
Subtotaal	8.153	0	-269	7.884
Baten				
5.1 Sportbeleid en activering	376	0	-158	218
5.2 Sportaccommodaties	2.118	0	-189	1.928
7.1 Volksgezondheid	495	0	-158	337

Subtotaal	2.989	0	-505	2.483
Saldo van baten en lasten	-5.164	0	-236	-5.400

Toelichting op de saldo-neutrale mutaties van thema Gezond en vitaal van -10 maanden tot 100+ jaar

Bij dit thema horen saldo-neutrale aanpassingen, zie nummers 2, 4, 6, 9, 14, 17 en 24 in bijlage Duiding saldo-neutrale wijzigingen.

Thema De sociale basis

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
Als gemeente garanderen we ontmoeting voor inwoners in kwetsbare situaties.			
<i>Verantwoordelijk portefeuillehouder</i>		Paul Hofman	
Voortgang	Conform planning		
Vrijwillige inzet ondersteunen waar nodig.			
<i>Verantwoordelijk portefeuillehouder</i>		Paul Hofman	
Voortgang	Conform planning		
Sociale leefbaarheid vergroten in wijken waar de veerkracht onder druk staat			
<i>Verantwoordelijk portefeuillehouder</i>		Paul Hofman	
Voortgang	Conform planning		
We blijven inzetten op een sterke sociale basis			
<i>Verantwoordelijk portefeuillehouder</i>		Paul Hofman	
Voortgang	Conform planning		
Toelichting op de ontwikkeling van de risico's			
Het komend half jaar bereiden we een advies voor, samen met de organisaties uit de samenleving om de ombuigingen in de sociale basis in te vullen, conform raadsbesluit. Dit advies zal verwerkt worden in de begroting 2027.			
Gespecialiseerde hulp is beschikbaar voor inwoners in de meest kwetsbare situaties binnen gestelde kaders.			
<i>Verantwoordelijk portefeuillehouder</i>		Paul Hofman	
Voortgang	Conform planning		
Toelichting op de ontwikkeling van de risico's			
Op basis van amendement A2 van 1 juli 2025 en de Raadsinformatiebrief over Sociaal Medische Indicaties (SMI) van 21 oktober 2025, stellen we een structureel budget voor SMI in (165k) om kwetsbare gezinnen te ondersteunen en in te zetten op het voorkomen van jeugdzorg. Met ingang van het schooljaar 2025-2026 wordt geen eigen bijdrage meer opgelegd aan ouders van kinderen die gebruik maken van leerlingenvervoer. De kosten van het innen waren hoger dan de inkomsten. Vanaf 2026 breiden we de uren uit van de inzet van de praktijkondersteuner Huisartsen (POH). Door extra inzet van de praktijkondersteuners voorkomen we inzet van duurder maatwerk.			

Toelichting financiële afwijkingen

Taakveld (x € 1.000,-)	Programma begroting 2026	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2026 na 1e Berap
Lasten				
4.2 Onderwijshuisvesting	3.838	0	-173	3.664
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.151	0	1.050	3.201
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	597	0	0	597
5.6 Media	946	27	44	1.017
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	4.083	165	1.633	5.881
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorz. Wm	353	0	-54	299
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorz. je	342	0	0	342
6.23 Toegang/eerstelijnsvoorz.integr	3.797	100	36	3.933
6.60 hulpmiddelen en diensten (Wmo)	2.588	0	-54	2.534
6.711 Huishoudelijk hulp (Wmo)	6.819	0	0	6.819
6.712 Begeleiding (Wmo)	4.834	0	0	4.834
6.713 Dagbesteding (Wmo)	47	0	0	47
6.751 Jeugdhulp ambuland lokaal	11.157	0	-2.009	9.148
6.752 jeugdhulp ambuland regionaal	2.793	0	1	2.794
6.753 Jeugdhulp ambuland landelijk	10	0	0	10
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	439	0	-339	100
6.762 Jeugdhulp met verblijf regiona	6.476	0	2.424	8.900
6.763 Jeugdhulp met verblijf landeli	711	0	-701	10
6.791 PGB Wmo	430	0	0	430
6.792 PGB Jeugd	125	0	105	230
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	-443	0	443	0
6.821 Jeugdbescherming	1.133	0	87	1.220
6.822 Jeugdreclassering	0	0	138	138
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	3.960	0	17	3.977
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	1.740	0	195	1.935
Subtotaal	58.928	292	2.840	62.060
Baten				
4.2 Onderwijshuisvesting	412	0	-1	411
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	292	0	1.136	1.428
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	0	0	0	0
5.6 Media	0	35	0	35

6.1 Samenkracht en burgerparticip.	1.122	0	878	2.000
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorz. Wm	268	0	31	299
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorz. je	0	0	0	0
6.23 Toegang/eerstelijnsvoorz.integr	92	0	0	92
6.60 hulpmiddelen en diensten (Wmo)	749	0	0	749
6.711 Huishoudelijk hulp (Wmo)	0	0	0	0
6.712 Begeleiding (Wmo)	5	0	624	629
6.713 Dagbesteding (Wmo)	0	0	0	0
6.751 Jeugdhulp ambuland lokaal	0	0	0	0
6.752 jeugdhulp ambuland regionaal	0	0	0	0
6.753 Jeugdhulp ambuland landelijk	0	0	0	0
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	0	0	0
6.762 Jeugdhulp met verblijf regiona	0	0	0	0
6.763 Jeugdhulp met verblijf landeli	0	0	0	0
6.791 PGB Wmo	0	0	0	0
6.792 PGB Jeugd	0	0	0	0
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	669	0	-669	0
6.821 Jeugdbescherming	0	0	0	0
6.822 Jeugdreclassering	0	0	0	0
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	0	0	0	0
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	850	0	0	850
Subtotaal	4.458	35	1.999	6.492
Saldo van baten en lasten	-54.470	-258	-841	-55.569

Toelichting op de mutaties van taakveld 5.6 Media

Als onderdeel van het verwerken het vastgestelde MJOP vastgoed is het saldo 7k voordeliger op taakveld 5.6. Zie ook toelichting bij taakveld 0.3

Toelichting op de mutaties van taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie.

Herstel structureel budget Sociaal Medische Indicaties (SMI) (-165K) Conform amendement A2 (1 juli 2025) en de behandelde raadsinformatiebrief over SMI van 21 oktober 2025, is de bezuiniging op dit onderdeel door de gemeenteraad ingetrokken en kan het instrument weer ingezet worden om hogere lasten op Jeugd maatwerk in de toekomst te verlagen. Hiermee verwerken we administratief de ingetrokken bezuiniging zoals ook aangegeven in de jaarrekening 2025.

Toelichting op de mutaties van taakveld 6.23 Toegang/eerstelijnsvoorz.integr

Veilig thuis (-100K); een wettelijke taak vanuit de WMO die via een subsidie wordt bekostigd. Door een administratieve omissie is de bijdrage Veilig Thuis 100K te laag begroot. Dit is een reparatie van deze omissie.

Toelichting op de saldo-neutrale mutaties van thema De sociale basis

Bij dit thema horen saldo-neutrale aanpassingen, zie nummers 1 t/m 16, 19, 20, 22, 23, 25 en 27 in bijlage Duiding saldo-neutrale wijzigingen.

Toelichting financiële afwijkingen

Programmastaat

Samenleving				
Omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	Programma begroting 2026	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2026 na 1e Berap
Lasten	101.457	292	3.892	105.641
Baten	24.686	35	3.392	28.112
Saldo van baten en lasten	-76.771	-258	-500	-77.529
Reserves				
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
Resultaat	-76.771	-258	-500	-77.529

2. Leefomgeving

Belangrijkste ontwikkelingen

Vanuit programma leefomgeving zien we voor deze eerste berap de volgende ontwikkelingen op ons afkomen in 2026:

- Netcongestie: deze problematiek wordt steeds groter en kan zelfs effect gaan hebben op bestaande bouw. De raad heeft hier inmiddels een raadsinformatiebrief over ontvangen die verder op de inhoud ingaat.
- Deze winter hebben we fors in moeten zetten op de veiligheid op de weg door de gladheid te bestrijden. Dit zijn factoren die we niet in de hand hebben. Dit jaar vallen deze kosten gezien het winterweer fors hoger uit.
- We zien dat de geopolitieke situatie ook effect op de gemeentelijke financiën begint te krijgen. We zien dat de kostenstijging in diverse contracten / aanbestedingen doorwerkt in het resultaat.

Thema Energie- en warmtetransitie

Toelichting op stand van zaken

De energietransitie in Rheden ligt in grote lijnen op schema. De uitvoering van isolatiemaatregelen, de ontwikkeling van lokale warmteoplossingen en de uitwerking van het Energie- en Warmteprogramma verlopen volgens planning. Netcongestie vormt daarbij een remmende factor en vraagt om scherpe prioritering en afstemming met netbeheerders. Tegelijkertijd is duidelijk dat voor verdere opschaling extra investeringen en middelen noodzakelijk zijn. Er wordt niet meer uitgegeven aan de energietransitie dan er binnenkomt (over de jaren heen zien we wel dat het volume aan uitgaven en inkomsten stijgt). Dit kan wel over de verschillende jaarschijven fluctueren.

Nieuwe beleidontwikkelingen

Nieuwe beleidsontwikkelingen worden in sterke mate beïnvloed door Europese en geopolitieke dynamiek. De Europese Commissie zet nadrukkelijk in op versnelling van de energietransitie, met grootschalige investeringsprogramma's en aanvullende middelen voor energie-infrastructuur en verduurzaming. Tegelijkertijd is er, mede door internationale spanningen en energiecrises, een groeiende politieke en maatschappelijke roep om de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen versneld af te bouwen. Europa wil nadrukkelijk meer eigen duurzame energie opwekken en minder afhankelijk zijn van import, wat de urgentie en richting van lokaal beleid zoals in Rheden verder versterkt

Afwijkingen op bestuurlijke doelen

De bebouwde omgeving in Rheden is in 2040 aardgasvrij

<i>Verantwoordelijk portefeuillehouder</i>		Paul Hofman
Voortgang		Conform planning
Inwoners en bedrijven zijn zicht bewust van- en dragen bij aan de klimaatopgave		
<i>Verantwoordelijk portefeuillehouder</i>		Paul Hofman
Voortgang		Conform planning
In 2040 wekken wij alle energie die wij gebruiken duurzaam op		

Verantwoordelijk portefeuillehouder	Paul Hofman
Voortgang	Conform planning

Thema Vernieuwing omgevingsbeleid

Toelichting op stand van zaken

Er is even een adempauze na vaststelling van de omgevingsvisie in januari. Er wordt nagedacht/gewerkt aan het opstarten van de beleidscyclus.

Afwijkingen op bestuurlijke doelen

Vanaf 2024 tot 2032 werken we aan de volledige implementatie van de Omgevingswet

Verantwoordelijk portefeuillehouder	Paul Hofman
Voortgang	Conform planning

Toelichting financiële afwijkingen

Taakveld (x € 1.000,-)	Programma begroting 2026	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2026 na 1e Berap
Lasten				
8.1 Ruimtelijke ordening	2.109	0	27	2.136
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	212	0	0	212
Subtotaal	2.321	0	27	2.348
Baten				
8.1 Ruimtelijke ordening	160	0	0	160
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	0	0	0	0
Subtotaal	160	0	0	160
Saldo van baten en lasten	-2.161	0	-27	-2.188

Toelichting op de saldo-neutrale mutaties van thema Vernieuwing omgevingsbeleid

Bij dit thema horen saldo-neutrale aanpassingen, zie nummer 4 in bijlage Duiding saldo-neutrale wijzigingen.

Thema Volkshuisvesting

Toelichting op stand van zaken

De planontwikkeling van nieuwbouwprojecten loopt goed, er staan meer dan 3000 woningen op de planningslijst. Realisatie is ingewikkelder, met name vanwege stikstof en netcongestie. Daarom zetten we nu ook in op het stimuleren van woningsplitsen en -delen. Woningen toevoegen in de bestaande voorraad is qua stikstof en netcongestie beter haalbaar.

Nieuwe beleidontwikkelingen

De Wet Versterking Regie Volkshuisvesting gaat waarschijnlijk binnenkort vastgesteld worden. Hierin staat dat elke gemeente verplicht is een Volkshuisvestingsprogramma onder de Omgevingsvisie op te stellen. Dit vervangt de huidige Woonvisie en Woonzorgvisie.

Afwijkingen op bestuurlijke doelen

Terugdringen woningtekort

Verantwoordelijk portefeuillehouder Paul Hofman

Voortgang Gering buiten planning

Er is wel zicht op het toevoegen van 3.000 woningen t/m 2040 conform de ambitie uit de Omgevingsvisie. De periode van voorbereiding tot realisatie beslaat enkele jaren, waarbij stikstof en netcongestie extra risico's vormen. Deze procedures proberen we te versnellen. Om op korte termijn meer woonruimte te kunnen realiseren en zetten we in op woningsplitsing en woningdelen in onze gemeente.

Betaalbare, levensloopgeschikte en circulaire woningen

Verantwoordelijk portefeuillehouder Paul Hofman

Voortgang Conform planning

Veerkrachtige, duurzame wijken en dorpen zonder tweedeling.

Verantwoordelijk portefeuillehouder Paul Hofman

Voortgang Conform planning

Toelichting financiële afwijkingen

Taakveld (x € 1.000,-)	Programma begroting 2026	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2026 na 1e Berap
Lasten				
8.3 Wonen en bouwen	3.097	122	42	3.260
Subtotaal	3.097	122	42	3.260
Baten				
8.3 Wonen en bouwen	607	0	0	607
Subtotaal	607	0	0	607
Saldo van baten en lasten	-2.490	-122	-42	-2.653

Toelichting op de mutaties van taakveld 8.3 Wonen en bouwen

Dit betreft een te betalen verrekenbedrag aan de gemeente Brummen naar aanleiding van het vastgestelde herindelingsontwerp tot grenscorrectie tussen de gemeenten Brummen en Rheden. De grenscorrectie is naar aanleiding van een nieuw woningbouwproject bij Laag-Soeren dat hiermee volledig op Rhedens grondgebied komt te liggen. Dit verrekenbedrag is een eenmalige compensatie aan gemeente Brummen voor door hen gedeelde toekomstige inkomsten uit OZB, Gemeentefonds en toeristenbelasting. De bijdrage wordt gedekt ten laste van de algemene reserve. Dit is een uitwerking van het raadsbesluit van 25-3-2025.

Toelichting op de saldo-neutrale mutaties van thema Volkshuisvesting

Bij dit thema horen saldo-neutrale aanpassingen, zie nummer 4 in bijlage Duiding saldo-neutrale wijzigingen.

Thema Economische ontwikkeling

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
Het aantal banen in de gemeente te laten stijgen met het Gelderse gemiddelde (bron: PWE Gelderland 2024).			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Ronald Ter Hoeven	
Voortgang			Conform planning
Aantal overnachtingen op peil houden			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Ronald Ter Hoeven	
Voortgang			Conform planning
Gemeente Rheden geeft het goede voorbeeld op het gebied van circulair inkopen			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Ronald Ter Hoeven	
Voortgang			Gering buiten planning
Er is geen capaciteit door bezuinigingen. Hier wordt dus minder op ingezet.			
We streven naar een maximaal scheidingspercentage			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Ronald Ter Hoeven	
Voortgang			Gering buiten planning
Vanwege de overgang naar een nieuwe inzamelaar is er voor gekozen eerst te wennen aan elkaar en later het gesprek over scheidingspercentage aanpakken te voeren.			

Toelichting financiële afwijkingen

Taakveld (x € 1.000,-)	Programma begroting 2026	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2026 na 1e Berap
Lasten				
3.1 Economische ontwikkeling	607	0	7	614
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	9	0	0	9
3.4 Economische promotie	301	0	0	301
Subtotaal	917	0	7	924
Baten				
3.1 Economische ontwikkeling	101	0	0	101
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	9	0	0	9
3.4 Economische promotie	606	0	0	606
Subtotaal	716	0	0	716
Saldo van baten en lasten	-201	0	-7	-208

Toelichting op de saldo-neutrale mutaties van thema Economische ontwikkeling

Bij dit thema horen saldo-neutrale aanpassingen, zie nummer 4 in bijlage Duiding saldo-neutrale wijzigingen.

Thema Erfgoed

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
We behouden, versterken en zorgen voor doorontwikkeling van de belangrijke kernkwaliteiten van onze gemeente: de grote variatie aan natuur en biodiversiteit, het gebouwde-, archeologische- en groene erfgoed en het (cultuur)landschap			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Paul Hofman	
Voortgang		Conform planning	
We versterken en ontwikkelen de kwaliteiten van biodiversiteit, erfgoed en landschap en we zetten ze in voor het behalen van integrale doelen in het fysieke, maar ook ten behoeve van het sociale domein.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Paul Hofman	
Voortgang		Conform planning	

Toelichting financiële afwijkingen

Taakveld (x € 1.000,-)	Programma begroting 2026	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2026 na 1e Berap
Lasten				
5.5 Cultureel erfgoed	46	0	150	196
Subtotaal	46	0	150	196
Baten				
5.5 Cultureel erfgoed	-45	0	0	-45
Subtotaal	-45	0	0	-45
Saldo van baten en lasten	-91	0	-150	-241

Toelichting op de saldo-neutrale mutaties van thema Erfgoed

Bij dit thema horen saldo-neutrale aanpassingen, zie nummer 20 in bijlage Duiding saldo-neutrale wijzigingen.

Thema Inrichting en beheer openbare ruimte

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
De openbare ruimte wordt duurzaam, schoon, heel en veilig ingericht en beheerd. Waarbij maatschappelijke ontwikkelingen zoals klimaatadaptatie, biodiversiteit en energietransitie onderdeel zijn van de herinrichting			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	
Voortgang		Gering buiten planning	

In de eerste maanden van 2026 is bovengemiddeld veel gladheid bestreden door de aanhoudende winterse omstandigheden. Dit heeft geleid tot hogere kosten dan geraamd, zie financiële toelichting.			
Wateroverlast, hitte en droogte(stress) in de fysieke leefomgeving worden beperkt en voorkomen			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	
Voortgang			Conform planning
Kinderen en jongeren in de gemeente Rheden spelen volop buiten, daarvoor zijn er voldoende, uitdagende en gevarieerde speelplekken in de openbare ruimte			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	
Voortgang			Conform planning
De gemeente Rheden streeft met haar openbare verlichting veiligheid voor haar inwoners na. Wij investeren in energiebesparende armaturen met dimmodules.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	
Voortgang			Conform planning

Toelichting financiële afwijkingen

Taakveld (x € 1.000,-)	Programma begroting 2026	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2026 na 1e Berap
Lasten				
5.7 Openbaar groen en recreatie	5.003	0	158	5.162
7.2 Riolering	5.010	0	213	5.223
7.3 Afval	4.935	0	0	4.935
7.4 Milieubeheer	2.964	2.287	10	5.262
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	712	0	5	717
Subtotaal	18.625	2.287	387	21.298
Baten				
5.7 Openbaar groen en recreatie	251	0	0	251
7.2 Riolering	6.646	0	120	6.766
7.3 Afval	6.319	0	0	6.319
7.4 Milieubeheer	153	2.140	0	2.293
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	806	0	0	806
Subtotaal	14.175	2.140	120	16.435
Saldo van baten en lasten	-4.450	-147	-267	-4.863

Toelichting op de mutaties van taakveld 7.4 Milieubeheer

In de kadernota 2024 is besloten dat voor de energietransitie de structurele uitgaven niet hoger mogen zijn dan de structurele inkomsten op basis van de diverse SPUK-uitkeringen voor energiearmoede, lokale aanpak isolatie en personeelsinzet. Het betreft hier een specifiek programma energietransitie dat over meerdere jaren loopt en gefinancierd wordt vanuit een SPUK-

regeling. De SPUK-financiering vraagt om een passende verwerking in onze eigen administratie. Door deze administratieve aanpassing heeft een incidenteel effect plaats van 147K voor 2026 en een structureel effect van 300K vanaf 2027. Echter over de programmaperiode is er geen sprake van een nadeel: de totale uitgaven blijven binnen de ontvangsten uit de SPUK-financiering.

Toelichting op de saldo-neutrale mutaties van thema Inrichting en beheer openbare ruimte

Bij dit thema horen saldo-neutrale aanpassingen, zie nummers 4, 11, 14, 20 en 21 in bijlage Duiding saldo-neutrale wijzigingen.

Thema Mobiliteit en infra

Toelichting op stand van zaken

We werken permanent aan verbetering van de verkeersveiligheid. Voorbeelden zijn de Hoofdstraat in Velp, de fietsoversteek bij de Broekdijk-N786 en in schoolomgevingen. We proberen ook lopen en fietsen meer te stimuleren door bijvoorbeeld de fietspaden aan de Middachterallee te vervangen en te verbreden. Bij woningbouw- en herinrichtingsprojecten richten we de omgeving zoveel als mogelijk verkeersveilig en volgens het STOMP-principe in, om zo bij te dragen aan de leefbaarheid en duurzaam reisgedrag. Voorbeelden zijn Haveland in Rheden en Park Nieuw Velp. Daarnaast loopt er onderzoek naar de veiligheid van de spoorwegovergangen in onze gemeente.

Nieuwe beleidontwikkelingen

Er is vraag naar Verlengde Private Aansluitingen (VPA's), waarmee inwoners met eigen opgewekte stroom de auto in de openbare ruimte kunnen opladen. Tegelijkertijd hebben we te maken met o.a. netcongestie en de algemene invloed van een VPA op de openbare ruimte. We brengen in kaart welk beleid passend is voor de gemeente Rheden en gaan hierover in gesprek met onder andere de gemeente Brummen en Arnhem die met hetzelfde vraagstuk bezig zijn. Daarnaast participeren we ook met inwoners.

Afwijkingen op bestuurlijke doelen

Behoud en verbetering van een verkeersveilige en leefbare openbare ruimte, waarin we duurzaam verplaatsen stimuleren, voorzieningen goed bereikbaar zijn en inzetten op een verkeersveilige schoolomgeving.

<i>Verantwoordelijk portefeuillehouder</i>	Ronald Ter Hoeven
--	-------------------

Voortgang	Gering buiten planning	
-----------	------------------------	---

We verwachten een lichte overschrijding van het budget in verband met eenmalige hoge kosten voor de Nederlandse bewegwijzeringsdienst om de fietsbewegwijzering en paddestoelen op orde te brengen en te onderhouden.

Toelichting op de ontwikkeling van de risico's

De Omgevingsvisie is vastgesteld en de gemeenteraad heeft besloten dat de Bouwsteen Mobiliteit nog als los beleid blijft bestaan. Hiermee komt het risico op vertraging door de Omgevingsvisie te vervallen.

Toelichting financiële afwijkingen

Taakveld (x € 1.000,-)	Programma begroting 2026	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2026 na 1e Berap
Lasten				
2.1 Verkeer en vervoer	9.977	599	76	10.652

2.2 Parkeren	91	0	0	91
2.5 Openbaar vervoer	125	0	0	125
Subtotaal	10.193	599	76	10.868
Baten				
2.1 Verkeer en vervoer	848	0	0	848
2.2 Parkeren	0	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer	97	0	0	97
Subtotaal	946	0	0	946
Saldo van baten en lasten	-9.247	-599	-76	-9.922

Toelichting op de mutaties van taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

- Straatreiniging (-110K structureel); Het budget is in 2024 verhoogd doordat de aanbesteding van het nieuwe contract voor het bestek vegen en onkruidbestrijding wegen in 2024 hoger is uitgevallen. Bij de programmabegroting 2024 is dit bij de autonome ontwikkelingen incidenteel meegenomen en verhoogd, dit had structureel moeten zijn. Voor 2025 en verder is deze autonome ontwikkeling destijds niet gehonoreerd.
- Onderhoud openbare verlichting (-96K structureel); Het budget voor het beheren van onze openbare verlichting is structureel te laag geraamd. Bij de programmabegroting 2024 is dit bij de autonome ontwikkelingen incidenteel meegenomen en verhoogd, dit had structureel moeten zijn.
- Gladheidsbestrijding (-293K structureel); Het budget (132K) voor de gladheidsbestrijding is als een PM post opgenomen in de begroting. Eind 2025 is er een nieuw raamcontract machinale gladheidsbestrijding aanbesteed voor 4 jaar. De prijzen zijn daarin fors gestegen en er zijn te weinig marktpartijen die op deze diensten voor 4 jaar inschrijven.
- Gladheidsbestrijding (-100K incidenteel); Het budget (€ 132K) voor de gladheidsbestrijding is als een PM post opgenomen in de begroting. In de eerste maanden van 2026 is bovengemiddeld veel gladheid bestreden door de aanhoudende winterse omstandigheden.

Toelichting op de saldo-neutrale mutaties van thema Mobiliteit en infra

Bij dit thema horen saldo-neutrale aanpassingen, zie nummers 4 en 14 in bijlage Duiding saldo-neutrale wijzigingen.

Toelichting financiële afwijkingen

Programmastaat Leefomgeving

Leefomgeving				
Omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	Programma begroting 2026	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2026 na 1e Berap
Lasten	35.199	3.008	688	38.895
Baten	16.559	2.140	120	18.819
Saldo van baten en lasten	-18.640	-868	-568	-20.076
Reserves				
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	3.443	122	0	3.565
Resultaat	-15.198	-746	-568	-16.511

Toelichting op de mutaties van taakveld 0.10 Mutaties reserves

Bij raadsbesluit van 25-3-2025 is besloten om € 122.000 verrekenbedrag aan de gemeente Brummen te betalen i.v.m. een grenscorrectie en deze bijdrage te dekken ten laste van de algemene reserve. Zie ook toelichting bij thema Volkshuisvesting taakveld 8.3 Wonen en bouwen.

3. Bestuur & organisatie

Thema Dienstverleningsagenda

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
Een klantgerichte en adequate dienstverlening aan inwoners, ondernemers en instellingen.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	
Voortgang	Conform planning		

Toelichting financiële afwijkingen

Taakveld (x € 1.000,-)	Programma begroting 2026	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2026 na 1e Berap
Lasten				
0.1 Bestuur	2.909	267	12	3.188
0.2 Burgerzaken	2.015	0	16	2.031
0.4 Overhead	21.960	-26	-149	21.785
0.5 Treasury	-1.314	0	0	-1.314
0.61 OZB woningen	730	0	0	730
0.62 OZB niet-woningen	0	0	0	0
0.63 Parkeerbelasting	0	0	0	0
0.64 Belastingen overig	0	0	0	0
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	0	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	3.251	0	-966	2.285
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0
Subtotaal	29.551	241	-1.088	28.705
Baten				
0.1 Bestuur	0	0	0	0
0.2 Burgerzaken	840	0	0	840
0.4 Overhead	223	0	0	223
0.5 Treasury	719	150	0	869
0.61 OZB woningen	12.171	0	0	12.171
0.62 OZB niet-woningen	3.182	0	0	3.182
0.63 Parkeerbelasting	4	0	0	4
0.64 Belastingen overig	150	0	0	150
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	109.337	0	45	109.382

0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0
Subtotaal	126.624	150	45	126.819
Saldo van baten en lasten	97.074	-91	1.133	98.115

Toelichting op de mutaties van taakveld 0.1 Bestuur

- De raad heeft op 28 november 2023 besloten het budget voor de rekenkamer structureel te verhogen met 24K naar afgerond 56K. Deze mutatie was nog niet in de begroting verwerkt.
- Het budget voor bijdrage aan de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is met 243K opgehoogd n.a.v. analyse rekeningresultaat 2025.

Toelichting op de mutaties van taakveld 0.4 Overhead

- Openbare Orde en Veiligheid (-66K); inzet van straatcoaches van Stichting Aanpak Straat- & Schoolveiligheid (SASS) in 2026 ten behoeve van de aanpak van problematische jeugdoverlast in Dieren en Velp.
- Als onderdeel van het verwerken het vastgestelde MJOP vastgoed zijn de lasten 92k lager op taakveld 0.4. Zie ook toelichting bij taakveld 0.3

Toelichting op de mutaties van taakveld 0.5 Treasury

Betreft te ontvangen renteopbrengsten vanuit Schatkistbankieren. Deze jaarlijkse opbrengsten waren nog niet geraamd in de begroting en vloeien voort uit analyse rekeningresultaat 2025.

Toelichting op de saldo-neutrale mutaties van thema Dienstverleningsagenda

Bij dit thema horen saldo-neutrale aanpassingen, zie nummers 3, 4, 6, 11, 14, 25, 26 en 27 in bijlage Duiding saldo-neutrale wijzigingen.

Thema Inwonersparticipatie

Afwijkingen op bestuurlijke doelen	
De inzet van structurele, inwoner- en overheidsparticipatie levert kwalitatief sterke plannen, projecten en beleid op.	
<i>Verantwoordelijk portefeuillehouder</i>	Dorus Klomberg
Voortgang	Conform planning ●

Thema Integrale veiligheid

Toelichting op stand van zaken
Op het thema digitale veiligheid zijn een aantal actiedagen "echt niet vandaag" gehouden om inwoners voor te lichten over digitale criminaliteit. Verder zijn er integrale controles geweest op het gebied van ondermijning en er zijn bewonersavonden geweest al dan niet georganiseerd door de gemeenten om ze zelf- en samenredzaamheid van inwoners te verhogen ten tijde van een crisis.

Nieuwe beleidontwikkelingen

Er wordt een nieuw integraal veiligheidsbeleid 2027-2030 ontwikkeld samen met de vijf andere gemeenten (Doesburg, Rozendaal, Zevenaar, Duiven en Westervoort) die het politiebasissteam Liemers-IJsselstreek vormen.

Het programmaplan weerbaar en veerkrachtig Rheden is in de afrondende fase en hierdoor wordt steeds duidelijker dat het een gemeentebreed plan is met meerdere projecten, uiteenlopend van inwoners voorlichten, noodsteunpunten oprichten, kwetsbare inwoners in beeld krijgen en onze infrastructuur voorbereiden op stroomuitval.

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
Het veiligheidsgevoel van onze inwoners blijft tenminste gelijk aan afgelopen jaren			
<i>Verantwoordelijk portefeuillehouder</i>		Carol van Eert	
Voortgang	Conform planning		
We intensiveren en verbreden de samenwerking in de jeugdketen om eerder te signaleren en een sluitende aanpak te creëren.			
<i>Verantwoordelijk portefeuillehouder</i>		Carol van Eert	
Voortgang	Conform planning		
We zorgen voor een sluitende aanpak op het gebied van zorg en veiligheid.			
<i>Verantwoordelijk portefeuillehouder</i>		Carol van Eert	
Voortgang	Conform planning		
We vergroten de weerbaarheid van inwoners (van jong tot oud), bestuurders, medewerkers en ondernemers op het gebied van ondermijning en digitale veiligheid			
<i>Verantwoordelijk portefeuillehouder</i>		Carol van Eert	
Voortgang	Conform planning		
We blijven onze informatiepositie verbeteren, zodat we beschikken over een actueel ondermijningsbeeld.			
<i>Verantwoordelijk portefeuillehouder</i>		Carol van Eert	
Voortgang	Conform planning		
We versterken de weerbaarheid van onze inwoners met het oog op ontwrichtende crises en geopolitieke dreiging.			
<i>Verantwoordelijk portefeuillehouder</i>		Carol van Eert	
Voortgang	Conform planning		

Toelichting financiële afwijkingen

Taakveld (x € 1.000,-)	Programma begroting 2026	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2026 na 1e Berap
Lasten				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.598	0	0	3.598
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.131	0	113	1.244
Subtotaal	4.729	0	113	4.842
Baten				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6	0	0	6

1.2 Openbare orde en veiligheid	21	0	0	21
Subtotaal	26	0	0	26
Saldo van baten en lasten	-4.703	0	-113	-4.816

Toelichting op de saldo-neutrale mutaties van thema Integrale veiligheid

Bij dit thema horen saldo-neutrale aanpassingen, zie nummers 4, 24 en 26 in bijlage Duiding saldo-neutrale wijzigingen.

Thema Programma Nieuwkomers

Toelichting op stand van zaken

Eind 2025 is het beleidskader nieuwkomers vastgesteld, waarmee verder richting is gegeven aan de beleidsmatige doelstellingen.

Nieuwe beleidontwikkelingen

In 2026 wordt gewerkt aan de verdere implementatie van programmaonderdelen in de gemeentelijke organisatie en het beleid.

Afwijkingen op bestuurlijke doelen

We willen dat nieuwkomers kansen krijgen geboden om zich te ontplooiën en mee te kunnen doen in de Rhedense samenleving.

<i>Verantwoordelijk portefeuillehouder</i>	Dorus Klomberg
--	----------------

Voortgang	Conform planning	
-----------	------------------	---

Toelichting op de ontwikkeling van de risico's

Eind 2025 is het beleidskader nieuwkomers vastgesteld, waarmee verdere richting is gegeven aan het behalen van dit doel.

Toelichting financiële afwijkingen

Taakveld (x € 1.000,-)	Programma begroting 2026	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2026 na 1e Berap
Lasten				
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	14.062	-1.650	0	12.412
Subtotaal	14.062	-1.650	0	12.412
Baten				
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	14.062	0	0	14.062
Subtotaal	14.062	0	0	14.062
Saldo van baten en lasten	0	1.650	0	1.650

Toelichting op de mutaties van taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticip.

Asielopvang

Sinds september 2024 biedt de gemeente in de voormalige zusterflat (Broekstraat 9, Velp) 260 opvangplekken aan asielzoekers aan. De kosten die de gemeente hiervoor maakt worden met een vaste normvergoeding per aangeboden plek door het Rijk ruimschoots gedekt. De gemeente houdt hierbij het realisatieprincipe aan. Dat wil zeggen dat positieve resultaten worden, gezien de specifieke projectvorm en de daarbij horende onzekerheden, pas gepresenteerd wanneer deze zijn gerealiseerd. De werkelijke lasten zijn over het eerste half jaar € 1.650K lager dan begroot.

Thema Compliance

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
We handelen rechtmatig			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	
Voortgang	Conform planning		
We werken effectief en efficiënt aan realisatie van strategische en operationele doelen.			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	
Voortgang	Conform planning		

Thema Vastgoedportefeuille

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
Inkrimpen van de vastgoedportefeuille			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	
Voortgang	Buiten planning		
Dit jaar genereren we geen 1 mln. aan verkoopopbrengsten door afstoten van maatschappelijk vastgoed. We zijn wel in voorbereiding om enkele locaties/ percelen af te stoten, maar dit zal in 2026 nog niet leiden tot een opbrengst van 1 mln.			
Onderhoud beperken: planmatig tot onderhoudsniveau 5 of 6 en preventief huidige niveau 's bestendigen			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	
Voortgang	Gering buiten planning		
Het planmatig en preventief onderhoud voeren we uit volgens onze MJOB. We prioriteren de onderhoudsopgaven voor 2026 maar lopen wel wat achter op de uitvoeringsplanning. Planmatig schilderwerk aan ons maatschappelijk vastgoed is vol op in uitvoering. Door achterstand in onderhoud vanuit voorgaande jaren komt hier het nodige meerwerk uit voort. Deze meerkosten worden per object in kaart gebracht en aanvullend in opdracht gezet indien noodzakelijk. Koepel de Kaap en de Emmapiramide zijn voorbeelden waarbij er te lang minimaal onderhoud is gepleegd. Hier is adhoc correctief onderhoud nodig om het vastgoed weer op peil en veilig te krijgen.			
Toelichting op de ontwikkeling van de risico's			
De kosten voor correctief onderhoud stijgen aanzienlijk en dit kost ook veel extra personele inzet. Dit zet de uitvoercapaciteit van planmatig onderhoud onder druk. Aankomende maanden zetten we in op versterking van team Vastgoed om hier verbetering in te bewerkstelligen.			
Interne beheersing vastgoedmanagement is op orde			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	

Voortgang	Gering buiten planning			
Financien en vastgoed hebben een nieuw rekeningschema staan wat goed aansluit aan op de werkwijze van kostprijsdekkend doorbelasten van Vastgoed als gebouwen- eigenaar richting interne en externe gebruikers van ons maatschappelijk vastgoed. Hierdoor worden kosten en baten op de juiste plaats zichtbaar. Verder wordt er wordt gewerkt aan een upgrade van onze software- applicaties om ons portefeuillebeheer volledig, efficiënt en toekomstbestendig te maken waarbij koppeling tussen onderhoud en beheer geoptimaliseerd kunnen worden. Dit laatste zal in de loop van 2026 worden uitgewerkt. Gezien de krappe personele bezetting de afgelopen maanden gaat dit proces langzamer dan verwacht.				
Toelichting op de ontwikkeling van de risico's				
Het vernieuwde rekeningschema is pas inwerking en dat vraagt extra administratieve inzet. We maken vorderingen om zo onze administratie op orde te krijgen.				
Afronden initiatiefase vernieuwing gemeentewerf				
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg		
Voortgang	Conform planning			

Toelichting financiële afwijkingen

Taakveld (x € 1.000,-)	Programma begroting 2026	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2026 na 1e Berap
Lasten				
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	789	840	-49	1.580
Subtotaal	789	840	-49	1.580
Baten				
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	1.644	-661	0	983
Subtotaal	1.644	-661	0	983
Saldo van baten en lasten	856	-1.501	49	-597

Toelichting op de mutaties van taakveld 0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden

De voorbereiding en besluitvorming voor het afstoten van maatschappelijk vastgoed is vertraagd. Hierdoor worden in 2026 niet de geraamde opbrengsten van 1 mln gerealiseerd. Door de vertraging verschuift de hele reeks van geraamde opbrengsten naar 2027 (1 mln), 2028 (1 mln) en 2029 (1 mln).

De lasten en de baten zijn aangepast naar het vastgestelde MJOP vastgoed. Daarnaast is de systematiek van begroting in lijn gebracht met het beleid, waardoor er in het nieuwe rekeningschema kostprijs-dekkend wordt doorbelast vanaf dit taakveld.

De lasten voor onderhoud zijn 840k hoger en de baten voor onderhoud zijn 339k hoger. Per saldo stijgt de begrootte onderhoudslast met 402k, omdat op taakveld 0.4 en 5.6 ook een saldo ontstaat (92k en 7k). De belangrijkste verklaring is in de eerste plaats de toevoeging aan de vastgoedportefeuille van de Dimpel, Theothorne en het gemeentehuis. En in de tweede plaats ligt de verklaring in een bevinding van de accountant bij de jaarrekening 2024. Hierdoor is een surplus uit de onderhoudsvoorziening is vrijgevallen, wat in de komende jaren leidt tot een hogere dotatie aan de voorziening.

Toelichting op de saldo-neutrale mutaties van thema Vastgoedportefeuille

Bij dit thema horen saldo-neutrale aanpassingen, zie nummers 4 en 14 in bijlage Duiding saldo-neutrale wijzigingen.

Toelichting financiële afwijkingen

Programmastaat Bestuur & organisatie

Bestuur & organisatie				
Omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	Programma begroting 2026	Afwijkingen	Saldo-neutraal	Gewijzigde programma begroting 2026 na 1e Berap
Lasten	49.130	-569	-1.023	47.539
Baten	142.357	-511	45	141.890
Saldo van baten en lasten	93.227	57	1.068	94.352
Reserves				
Toevoeging	14	0	0	14
Onttrekking	0	0	0	0
Resultaat	93.212	57	1.068	94.338

Paragraaf Bedrijfsvoering

Belangrijkste ontwikkelingen

In het versterken van de bedrijfsvoering vinden diverse ontwikkelingen plaats. Doorlopend wordt er geïnvesteerd in het op orde brengen van de bedrijfsvoeringsfuncties van financiën, informatie en personeel & organisatie. Het ziekteverzuim ligt de afgelopen maanden tussen de 7 en de 7,5%.

Thema Informatie

Afwijkingen op bestuurlijke doelen	
Toegankelijke effectieve en efficiënte dienstverlening	
<i>Verantwoordelijk portefeuillehouder</i>	Dorus Klomberg
Voortgang	Gering buiten planning
De voortgang blijft achter bij de ambitie, doordat gaandeweg duidelijk is geworden dat enkele randvoorwaarden nog niet structureel op orde waren. Het programma Digitaal Rheden is afgerond en heeft hierbij niet alleen stappen mogelijk gemaakt, maar vooral het inzicht verdiept dat verdere verbetering vraagt om een meerjarige ontwikkeling. Het gaat daarbij onder meer om een samenhangende inrichting van kwaliteitszorg, voldoende ontwikkelgerichte slagkracht van de organisatie en structureel ingerichte en beheerde processen. Zolang deze basis nog niet volledig is versterkt, bestaat het risico dat niet tijdig of volledig wordt voldaan aan wet en regelgeving en vastgesteld beleid. In dit jaar wordt wel een nieuwe gemeentelijke website gerealiseerd als digitaal toegangspunt voor inwoners, terwijl parallel wordt gewerkt aan het duurzaam versterken van de onderliggende randvoorwaarden.	
Toelichting op de ontwikkeling van de risico's	
Zolang de basis nog niet volledig is versterkt, bestaat het risico dat niet tijdig of volledig wordt voldaan aan wet en regelgeving en vastgesteld beleid.	

Thema Financiën

Afwijkingen op bestuurlijke doelen	
Stevig en betrouwbaar fundament voor stuur- en verantwoordingsinformatie	
<i>Verantwoordelijk portefeuillehouder</i>	Dorus Klomberg
Voortgang	Conform planning
Toelichting op de ontwikkeling van de risico's	
Er is een verhoogd risico op het boeken op verkeerde plekken doordat de organisatie moet wennen aan de veranderingen.	

Thema Personeel & organisatie

Afwijkingen op bestuurlijke doelen	
Rheden wil een professionele, klantgerichte en toekomstbestendige organisatie zijn, waar de inrichting van de organisatie ondersteunend is aan de visie en doelen.	
<i>Verantwoordelijk portefeuillehouder</i>	Dorus Klomberg
Voortgang	Conform planning

Thema Facililitaire zaken

Afwijkingen op bestuurlijke doelen			
Gemeentehuis wordt dé ontmoetingsplaats voor iedereen			
Verantwoordelijk portefeuillehouder		Dorus Klomberg	
Voortgang	Conform planning		

Personeelsbeleid

In onderstaande tabel is de stand van zaken van de personele formatie en bezetting weergegeven. De formatie is iets toegenomen, met name door 2,89 formatie-uitbreiding bij Sport in Rheden, waar meer inkomsten tegenover staan.

	Formatie	Bezetting	Inhuur
31-12-2024	392,37 fte	374,37 fte	77,41 fte
31-12-2025	401,79 fte	394,18 fte	87,81 fte
1-5-2026	405,94 fte	393,67 fte	57,85 fte

3 Bijlagen

Duiding saldo-neutrale wijzigingen

Hieronder worden de saldo-neutrale wijzigingen toegelicht. Genoemde bedragen betreffen een herschikking over begrotingsposten en taakvelden en zijn saldo-neutraal.

Tabel: saldo-neutrale wijzigingen

Nr	Kop	Totaalmutatie
1	Herziening verdeling uitgaven jeugdzorg	3.649.579
De middelen die beschikbaar zijn voor jeugdzorg zijn vanaf 2026 verdeeld over lokaal, regionaal en landelijk. Met deze begrotingswijziging worden de budgetten beter herverdeeld over deze nieuwe taakvelden.		
2	Herzien categorieën Samenleving	2.254.869
De beschikbare middelen zijn op een onjuiste categorie opgenomen. Om het budgetbeheer te vereenvoudigen worden de budgetten (binnen hetzelfde grootboek en taakveld) overgezet op het categorie waar de lasten moeten worden geboekt.		
3	Herzien budgetten inkomen	2.175.100
De inkomsten van het BUIG budget zijn toegenomen en worden met dit voorstel verdeeld over de diverse grootboeken waarop uitgaven voor dit budget worden gedaan, tevens wordt ruimte die daarin ontstaat ingezet voor het realiseren van de ombuigingen.		
4	Wijzigingen personeelslasten	1.960.871
Verplaatsing personeelslasten naar juiste taakveld		
5	Corrigeren omvang SPUK OAB	1.140.000
De specifieke uitkering onderwijs achterstanden beleid (SPUK OAB) is zowel op de baten, als de lastenkant te laag begroot. Middels dit voorstel worden beide kanten aangepast.		
6	Herzien verdeling budgetten Sport in Rheden	798.450
Met dit voorstel herverdeelt Sport in Rheden budgetten om personeel in te kunnen zetten en om de begrote baten en lasten beter aan te laten sluiten bij de prognose.		
7	Herzien ombuigingen Programma Versterken Financiële Functie Samenleving	669.279
Met dit voorstel worden de te ruim toegekende budgetten in het nieuwe rekeningschema voor programma 1 Samenleving hersteld.		
8	Aanvullen budgetten transitie BWBT	655.000
De middelen die de gemeente Rheden ontvangt van de centrumgemeente en van de gemeente Rozendaal voor de transitie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis waren nog niet volledig begroot. Middels deze begrotingswijziging worden deze budgetten aan de baten, en de lastenkant hierop aangepast.		
9	Corrigeren omvang SPUK GALA	647.234
De SPUK GALA is zowel op de baten als de lasten kant te hoog begroot. Middels dit voorstel worden beide kanten aangepast.		
10	Herzien budgetten MGR obv begroting MGR	460.000
Met dit voorstel komen de budgetten overeen met de begroting van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR SDCG). De ruimte die daarmee ontstaat wordt ingezet om bij te dragen aan de taakstelling op programma 1 Samenleving.		
11	Herschikking taakstelling vereenvoudiging rekeningschema	396.335
Het administratief corrigeren van de opgenomen taakstelling voortvloeiend uit de vereenvoudiging van het rekeningschema.		
12	Opheffen ombuigingen Programma 1 Samenleving	297.622
Het restant van de ombuigingen wordt met dit voorstel verdeeld. Daarmee zijn alle aan de afdeling Samenleving opgelegde ombuigingen verwerkt in de begroting.		
13	Herzien bedragen SPUK Inburgering	295.219
De te ontvangen specifieke uitkering Inburgering (SPUK Inburgering) en de bijbehorende uitgaven zijn omvangrijker dan begroot en worden met dit budget neutrale voorstel aangepast.		

14	Centraliseren verzekeringslasten	286.586
Het centraliseren van de verzekeringslasten op één post zodat de verwerking eenduidiger wordt.		
15	Corrigeren omvang bijdrage Rozendaal apparaatskosten	283.896
De bijdrage van de gemeente Rozendaal aan de apparaatskosten van de gemeente Rheden voor de afdeling Samenleving is zowel op de baten als op de lasten kant te laag begroot. Met dit voorstel worden beide daarop aangepast		
16	Programma IWA	260.140
In 2025 zijn er subsidies vanuit het provincie en derden ontvangen die pas in 2026 besteed zullen worden. De stijging van de lasten zijn gelijk aan de baten.		
17	Herzien verdeling uitgaven Volksgezondheid	244.000
De middelen die beschikbaar zijn voor Volksgezondheid moeten worden herverdeeld omdat bij het indelen in het nieuwe grootboekrekeningschema technische fouten zijn gemaakt. Met deze neutrale wijziging wordt dit hersteld.		
18	Herzien dekking en inzet re-integratiebudget	169.900
De te verwachten middelen ter dekking van de re-integratie uitgaven vallen lager uit dan begroot. De uitgaven worden op deze lagere inkomstenstroom afgestemd.		
19	Aanpassing budget bijdrage BVO DRAN	163.651
Op basis van de begroting van de BedrijfsVoeringsOrganisatie Goelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN) worden de begrote bijdragen aangepast in dit voorstel, de beschikbare incidentele ruimte wordt ingezet voor het realiseren van de ombuigingen.		
20	Verplaatsen budgetten naar juiste taakveld.	157.720
Betreft het verplaatsen van tweetal posten (subsidies en advieskosten) naar juiste taakvelden. (subsidies ad 150K van taakveld 5.5 naar 5.7 en budget advieskosten ad 8K van taakveld 6.3 naar 6.1).		
21	Riolering; aanpassing budget	120.000
Inspectie reinigen riolering (-60k structureel); nieuwe aanbesteding veroorzaakt hogere lasten. Kolken zuigen (-60k structureel); nieuwe aanbesteding viel hoger uit. De kosten in de Begroting verhoogd om meer in overeenstemming met de realisatie te komen. Worden via voorziening geneutraliseerd.		
22	Verwerkte ruimte ombuigingen Samenleving	101.000
Diverse posten waarop budget wordt ingeleverd ten behoeve van de ombuigingen binnen programma 1 Samenleving.		
23	Herverdeling middelen psychische weerbaarheid	81.895
De middelen die beschikbaar zijn gesteld voor psychische weerbaarheid worden middels dit voorstel overgezet naar de juiste categorieën. Daarnaast wordt een deel van het budget gebruikt voor het realiseren van de gestelde ombuigingen op programma 1 Samenleving.		
24	GGZ/VGGM Verplaatsen budgetten naar juiste taakveld	52.000
Van taakveld 7.1 naar taakveld 1.2.		
25	Verzelfstandigen budget participatiebeleid	50.000
Met dit voorstel worden de gelden voor het participatiebeleid afgesplitst van de inwonersinitiatieven en zelfstandig ondergebracht bij bedrijfsvoering, programma 3.		
26	Verplaatsen budget opleidingen en diensten derden	47.720
Enkele materiële budgetten worden van taakveld 1.2 (salarissen) naar het teambudget Openbare Orde en Veiligheid verschoven.		
27	Informatiepunt Digitale Overheid	45.000
De inkomsten van de Specifieke Uitkering Informatiepunt Digitale Overheid (SPUK IDO) verlopen vanaf 2026 via de algemene uitkering. Dit is een wettelijke verplichting en deze repareren wij met een administratieve aanpassing.		